

Abdijen zouden 'verdwaalpalen' zijn, geestelijke boeien voor zinzoekers. De verdwaalpaal van Orval staat wel heel diep verscholen in de Ardense bossen. De trappisten aldaar kozen Lode Van Hecke tot hun abt. De tweënzestigste 'vader' is hij in de lange traditie van Notre-Dame d'Orval, maar slechts de tweede Vlaming. Hoe verzeilde een man uit Roeselare in deze monumentale Waalse abdij?

Erik De Smet

## 'Orval is een magische plaats'

**V**REUGDE. Het woord prijkt in het devies van de nieuwe abt van Orval, en dat is hem aan te zien. De abt blijkt goedlachs, en ook de monniken in het binnenhof van de abdij glimlachen ons welkom. Hier heerst de vreugde. En de stilte.

Lode Van Hecke kwam veeleer toevallig terecht in deze uithoek van het koninkrijk. „Ik was het sociaal geëngageerd type, dacht er volstrekt niet aan monnik te worden. Orval leerde ik kennen tijdens mijn legerdienst, toen ik als seminarist-milicien secretaris was van hoofdaalmoezenier Arthur Luysterman. Een medemilicien nodigde me uit enkele dagen door te brengen in de abdij. Het was alsof een schip zijn thuis haven binnenvoer. Gedaan met het seminarie. Als leek werkte ik mijn filosofiestudie af, om nadien enkele maanden rond te trekken in Latijns-Amerika. Om me te confronteren met de wereld en de armoede. De monnikenroeping bleef echter intact. In 1975 trad ik in Orval in.”

- Wat voor abdij is dit Orval, dat het uw thuishaven kon worden?

Allereerst een echte trappistenabdij. Vooral dat evenwicht tussen eenzaamheid en gemeenschap, tussen gebed en handenarbeid trok me aan. Ons dagritme is afgestemd op het getijdengebed. Goed drie uur bidden we dagelijks samen, naast ons persoonlijke bidende Bijbellezen, de *lectio*. Gasten bestempelen de abdij wel eens als een magische plaats. En het dient gezegd, Orval wordt al negen eeuwen door monniken bewoond. Hier vertoefden dus altijd al mensen die van gebed hun levensideaal wilden maken. Dat kun je voelen.

- Orvals reusachtige lielevrouw is van ver te zien. Waarom is deze abdij zo groot en zo monumentaal?

Orval heeft een bewogen geschiedenis achter de rug. De Franse Revolutie liet de abdij in puin achter. In de jaren 1920 zochten Franse abdijen een schuiloord op Belgisch grondgebied, omdat zij de afschaffing vreesden van het kloosterleven.

Vanuit de abdij Sept-Fons kwam een groepje monniken Orval nieuw leven inblazen. Tussen de twee wereldoorlogen golden de basiliek van Koekelberg en de abdij van Orval als de grote bouwprojecten van de Belgische kerkgemeenschap. Beroemde kunstenaars zoals Oscar Jespers en Albert Servaes werkten mee aan de heropbouw. De eerste abt na de herstelling, Dom Marie-Albert van der Cruyssen, was Gentenaar. Aldus ben ik hier de tweede Vlaamse abt. Orval had echter altijd al goede banden met Vlaanderen.

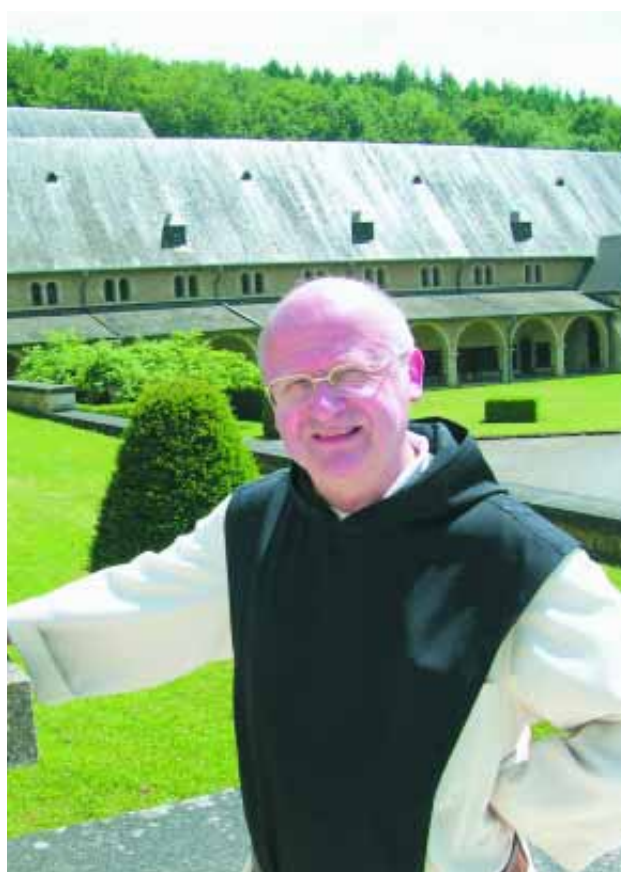
- Klopt het dat ook het vorstenhuis een bijzonder band heeft met Orval?

Vooral in Frankrijk spreekt dat tot de verbeelding. De waarheid is dat de fondsen voor de heropbouw werden ingezameld onder patro-

nage van het koningshuis en dat onze vorsten hier wel eens op bezoek waren. Ook heeft onze kerk een koninklijke kapel. Het prinsenvaar Filip en Mathilde deed bij zijn Blijde Intrede in de provincie de abdij aan, blijkbaar vooral om onze beroemde Mathildebron te bezoeken (*lacht*).

- U was in Rome een tijdlang secretaris van de abt-generaal?

De overste had hulp nodig, en iemand dacht aan mij. Als goede Vlaming spreek ik meerdere talen en ik ben een monnik die heel graag reist, een tamelijk zeldzame combinatie (*lacht*). In Rome kreeg ik een heel breed beeld van de wereldkerk. In vier van de vijf continenten mocht ik trappistenkloosters bezoeken. Het basisprincipe van het trappistenleven kun je overal beleven, zo leerde ik. De rest is bijzaak.



© Peter Vande Vyvere

In Orval zijn we momenteel met vijftien, een kleine gemeenschap in een grote abdij. In de wereldwijde trappistenorde is twintig monniken zowat het gemiddelde. Dat relativeert meteen onze zorgen, net zoals onze geschiedenis dat doet. Eeuwenlang woonden hier tussen de vijf en de vijftieng kloosterlingen. Misschien koesteren we nog het al te romantische beeld van volle kloosters. De *monnikenboom* van de twintigste eeuw duurde net langer dan één generatie.

- Uw medebroeders verkozen u tot abt. Wat is zijn taak?

Abt komt van *abbas*, Grieks voor vader. Als een goede vader moet de abt zijn monniken helpen een echt monnikenleven te leiden én daarin gelukkig te zijn. De abt luistert veel en geeft onderricht. Dat gebeurt bij ons dagelijks in het kapittel. De abt levert er commentaar bij een hoofdstuk uit *Benedictus'* regel.

Bijzondere is wel de zorg voor onze vijftig werknemers, zij vormen onze tweede gemeenschap. De abt is ook verantwoordelijk voor de organisatie van de abdij en hij neemt de economische beslissingen. Daartoe laat hij zich bijstaan door een abtsraad en een economische raad, bestaande uit aangestelde of door de gemeenschap verkozen broeders. Mijn abtsleuze luidt *In de vreugde van de heilige Geest*, een citaat uit Paulus' brieven. Ik geloof dat de vreugde van de christen een antwoord is op de depressiviteit en het pessimisme van deze tijd.

- De meesten kennen de trappisten van hun bier, maar eigenlijk willen jullie een christelijk leven van gebed leiden. Is dat niet frustrerend?

Helemaal niet. Jarenlang was ik beheerder van onze brouwerij, kreeg aldus een grote bewondering voor ons bier (*lacht*). Van bij de stichting is de brouwerij bedoeld om te voorzien in het onderhoud van de abdijgebouwen, de

Ik geloof dat de vreugde van de christen een antwoord is op de depressiviteit en het pessimisme van deze tijd

rest van de opbrengst gaat naar een sociaal fonds. Tot vóór kort leefden wij van de kaasmakerij. Omdat die moest voldoen aan Europese normen, namen we dat bedrijf op in de brouwerij. De broeders werken vandaag nog in de verpakking van het bier, in het onthaal en in ons (vaak goed bezette) gastenverblijf. Handenarbeid is dan ook wezenlijk in ons leven.

- Vorig jaar organiseerde de abdij een succesvolle gebedsweek op maat van jonge mensen. Is dat niet vreemd voor trappisten?

Wij willen meer het accent gaan leggen op het onthaal van jongeren, zodat de abdij een plek mag zijn voor wie vandaag christen wil worden. Vele jonge gelovigen staan immers vaak alleen. Wij zijn geen specialisten jeugdpastoraal, hebben slechts te bieden wat tot ons charisma behoort: het gebed. In plaats van hier als oude kaas te liggen beschimmelen (*glimlacht*), kunnen we beter geven. Dat leerde ik van mgr. De Smedt, de vorige bisschop van Brugge. Hij benadrukte de beleving van het evangelie en het geven.

De voorbije jaren mocht ik hier in de abdij veel studenten spreken. Ze staan onbevangen tegenover de christelijke traditie. Jongeren zijn vaak onder de indruk van hun verblijf in de abdij. Tegelijk is het voor hen moeilijker om de weg naar hier te vinden.

Vorig jaar waagden we het om hier een gebedsweek voor jongeren te organiseren, voor een tweetalig publiek en met een behoorlijk ernstig programma, want met de nadruk op het leren bidden. Ja, er was ook een stevige Vlaamse groep. En tot onze verwondering bleek iedereen bijzonder in z'n nopjes. Er ontstonden zowaar twee gelovige jongerengroepen. Dus organiseren we het initiatief een tweede keer, opnieuw voor Walen én Vlamingen.

Orval-jongeren in gebed van 8 tot 12 augustus, voor jongeren van achttien tot dertig. Meer weten? Surf naar [www.orval.be](http://www.orval.be).